

REFERAT DE APROBARE

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de reglementare

<p>Ordin privind aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifului pentru achiziția serviciilor de sistem și modificarea art. 3 alin. (2) din Anexa la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei privind piața de energie electrică nr. 46/2016 pentru aprobarea Contractului-cadru pentru utilizarea Sistemului electroenergetic național pentru schimburile de energie electrică programate cu țările perimetrice, între Compania Națională de Transport al Energiei Electrice "Transelectrica" - S.A. și beneficiar și a Anexei 1 la Contractul cadru aprobat prin Ordinul la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei privind piața de energie electrică nr. 46/2016</p>

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii reglementării

<p>1. Contextul și cadrul european de reglementare (Descrierea situației actuale)</p>	<p>Nu este cazul.</p>
<p>2. Cadrul național de reglementare</p>	<p>În conformitate cu prevederile art. 76 alin. (1) din <i>Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare</i> (denumită în continuare <i>Lege</i>), tariful pentru achiziția serviciilor de sistem este reglementat și se stabilește pe baza metodologiei aprobate și publicate de autoritatea competentă. În prezent, tariful pentru achiziția serviciilor de sistem este stabilit în conformitate cu <i>Metodologia de stabilire a tarifului pentru achiziția serviciilor de sistem, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE) nr. 116/2022</i>.</p> <p>Conform prevederilor art. 5 alin. (1) lit. b) și ale art. 9 alin. (1) lit. b) din <i>Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare</i>, ANRE are ca atribuții elaborarea și aprobarea prețurilor și tarifelor reglementate de rețea și a metodologiilor de calcul al acestora, iar potrivit art. 5 alin. (5) reglementările de interes general se aprobă prin ordine ale președintelui ANRE și se publică în Monitorul Oficial.</p> <p>Actele în baza cărora se emite actul administrativ:</p> <p>Se propune emiterea <i>Ordinului privind aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifului pentru achiziția serviciilor de sistem și modificarea art. 3 alin. (2) din Anexa la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei privind piața de energie electrică nr. 46/2016 pentru aprobarea Contractului-cadru pentru utilizarea Sistemului electroenergetic național pentru schimburile de energie electrică programate cu țările perimetrice, între Compania Națională de Transport al Energiei Electrice "Transelectrica" - S.A. și beneficiar și a Anexei 1 la Contractul cadru aprobat prin Ordinul la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei privind piața de energie electrică nr. 46/2016</i>, în baza art. 75 alin. (1) lit. a), ale art. 76 alin. (1) și alin. (2) și ale art. 79 din <i>Lege</i> și ale art. 5 alin. (1) lit. b) și alin. (5) și ale art. 9 alin. (1) lit. b) din <i>OUG nr. 33/2007</i>.</p>

<p>3. Scopul reglementării</p>	<p>Prin prezentul proiect de ordin se propune:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ modificarea art. 3 alin. (2) din Anexa la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei privind piața de energie electrică nr. 46/2016 pentru aprobarea Contractului-cadru pentru utilizarea Sistemului electroenergetic național pentru schimburile de energie electrică programate cu țările perimetrice, între Compania Națională de Transport al Energiei Electrice "Transelectrica" - S.A. și beneficiar și a Anexei 1 la Contractul cadru aprobat prin Ordinul la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei privind piața de energie electrică nr. 46/2016; ➤ abrogarea Ordinului Președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 116/2022 privind aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifului pentru achiziția serviciilor de sistem, publicat în Monitorul Oficial al României , Partea I, nr. 936 din 23 septembrie 2022; ➤ emiterea unui ordin privind aprobarea unei noi metodologii de stabilire a tarifului pentru achiziția serviciilor de sistem în scopul: <ul style="list-style-type: none"> - armonizării cu modificările aduse <i>Legii</i> cu privire la achiziția serviciile de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței, respectiv, achiziția energiei reactive pentru reglajul tensiunii în RET; - aprobării unor noi tarife într-un orizont de timp mai scurt pentru a evita înregistrarea unor corecții semnificative; - simplificării modului de calcul al corecțiilor.
<p>4. Schimbări preconizate / măsurile propuse prin prezenta reglementare</p>	<p>Măsurile propuse prin prezenta reglementare constau în:</p> <p>I. Aprobarea unei noi metodologii de stabilire a tarifului pentru achiziția serviciilor de sistem și abrogarea metodologiei actuale aprobare prin Ordinul ANRE nr. 116/2022.</p> <p>Principalele modificări metodologice cuprinse în prezentul proiect de Ordin față de cuprinsul metodologiei actuale de stabilire a tarifului pentru achiziția serviciilor de sistem, constau în:</p> <p>1. Modificarea prevederilor privind recunoașterea costurilor cu achiziția serviciilor care nu au ca scop stabilitatea frecvenței, respectiv achiziția energiei electrice reactive pentru reglajul tensiunii, ca urmare a revizuirii cadrului legislativ</p> <p>În conformitate cu prevederile art. 36 alin. (16) din <i>Lege</i>, în forma în vigoare la data aprobării <i>Metodologiei actuale</i>, era prevăzut că, operatorul de transport și sistem (OTS) achiziționează servicii de sistem prin proceduri transparente, nediscriminatorii și bazate pe piață cu excepția situației în care pentru achiziția serviciilor de sistem care nu au ca scop restabilirea frecvenței, s-a acordat o derogare.</p> <p>În această situație, <i>costurile cu achiziția acestor servicii erau recunoscute în tariful pentru achiziția serviciilor de sistem în condițiile prevăzute de actul normativ/ administrativ prin care se acordă derogarea</i>”.</p> <p>Ulterior, prin <i>Ordonanța Guvernului nr. 32/2024 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei și adoptarea unor măsuri în domeniul energiei</i>, articolul 36 alin. (16) din <i>Lege</i> a</p>

fost modificat și s-a prevăzut că **procedurile prin care se achiziționează serviciile de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței au în vedere un preț maximal** stabilit în condiții de eficiență economică în conformitate cu reglementările ANRE

Totodată, la art. 36 a fost introdus un alineat nou, alineatul (16¹) potrivit căruia, dacă în urma derulării procedurii de achiziție nu se prezintă niciun ofertant pentru acest tip de serviciu de sistem, la solicitarea OTS justificată de necesitatea menținerii siguranței în funcționare a sistemului, ANRE poate decide ca pentru o perioadă limitată de cel mult un an **OTS să aibă dreptul să solicite**, prin dispoziție de dispecer, **furnizarea serviciului respectiv la prețul maximal prevăzut la alin. (16).**

Astfel, în situația în care, în condițiile art. 36 alin. (16¹) din *Lege*, ANRE a decis ca pentru o perioadă limitată de cel mult un an OTS să aibă dreptul să solicite, furnizarea serviciului respectiv la prețul maximal antemenționat, costurile cu achiziția acestor servicii se recunosc în tariful pentru achiziția serviciilor de sistem la nivelul rezultat din aplicarea prețului maximal la cantitatea de energie reactivă pentru reglajul tensiunii achiziționată în acea perioada.

2. Modificarea prevederilor referitoare la perioadele pentru care se calculează și pentru care se aplică tariful pentru achiziția serviciilor de sistem

În prezent, metodologia prevede aprobarea anuală a tarifului pentru achiziția serviciilor de sistem, respectiv la data de 1 ianuarie, cu posibilitatea de revizuire a acestuia, în anumite condiții, de două ori pe an, respectiv la data de 1 iunie și data de 1 septembrie a anului în curs.

Având în vedere că prezentul mecanism presupune un calcul mai complex și greu al corecțiilor, precum și posibilitatea corectării cu întârziere a semestrului II al anului anterior în condițiile neîndeplinirii condițiilor de revizuire a tarifului, se propune calcularea și aprobarea tarifelor la intervale de timp mai apropiate, respectiv la un interval de 6 luni.

Acest mecanism pe lângă faptul că ajută la corectarea mult mai promptă a costurilor și veniturilor aferente perioadelor tarifare anterioare, are și o abordare mai simplificată a corecțiilor prin eliminarea reviziilor din cursul unei perioade tarifare.

Tariful pentru achiziția serviciului de sistem va fi aprobat de două ori pe an cu aplicare de la data de 1 ianuarie, respectiv 1 iulie a anului în curs, și va fi fundamentat pe baza costurilor, veniturilor și cantităților aferente a 6 luni.

Estimăm că acest mecanism oferă o predictibilitate mai bună a evoluției tarifului și evitarea unor corecții semnificative.

3. Eliminarea prevederilor privind actualizarea corecțiilor cu indicele prețurilor de consum

Având în vedere că perioada pentru care sunt aprobate tarifele este mai scurtă (6 luni) și corecțiile pozitive/negative sunt efectuate la intervale de timp mai mici, respectiv valoarea acestora este recuperată mai rapid, nu mai este necesară actualizarea corecțiilor cu indicele prețurilor de consum, și respectiv a prognozei pentru următoarea perioadă tarifară.

II. Modificarea art. 3 alin. (2) din Anexa la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei privind piața de energie electrică nr. 46/2016 pentru aprobarea Contractului-cadru

	<p>pentru utilizarea Sistemului electroenergetic național pentru schimburile de energie electrică programate cu țările perimetrice, între Compania Națională de Transport al Energiei Electrice "Transelectrica" - S.A. și beneficiar și a Anexei 1 la Contractul cadru aprobat prin Ordinul la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei privind piața de energie electrică nr. 46/2016, care în forma actuală prevăd că tariful reglementat pentru schimburile de energie electrică cu țările perimetrice, pe baza căruia este determinată valoarea veniturilor obținute de OTS din schimburile de energie electrică cu țările perimetrice, se aprobă de ANRE.</p> <p>Astfel, prin proiectul de Ordin se propune modificarea art. 3 alin. (2) în sensul în care tariful reglementat pentru schimbul de energie electrică cu țările perimetrice este aprobat de către ENTSO-E. Corelativ se propune și modificarea termenului <i>tarif reglementat pentru schimburile de energie electrică cu țările perimetrice</i> prevăzut în Anexa 1 la contractul cadru aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei privind piața de energie electrică nr. 46/2016.</p> <p>Precizăm că propunerea de modificare are la bază următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrivit prevederilor art. 49 din Regulamentul (UE) 2019/943 privind piața de energie electrică, cu modificările ulterioare și ale <i>Regulamentului (UE) 2010/838 privind stabilirea orientărilor referitoare la mecanismul compensărilor între operatorii de sisteme de transport și abordarea comună de reglementare în domeniul stabilirii taxelor de transport</i>, tariful pentru schimburile de energie electrică cu țările perimetrice se calculează de către ENTSO-E pe baza mecanismului prevăzut de aceste reglementări europene și se aprobă de către Comitetul de Piață al ENTSO-E pentru anul în curs; - calculul tarifului are la baza valori ale costurilor tuturor OTS-urilor care fac parte din mecanismul ITC (Inter - TSO Compensation), a căror corectitudine nu poate fi verificată de către ANRE; - există un decalaj destul de mare între data intrării în vigoare a tarifului aprobat de către Comitetul de Piață al ENTSO-E și data intrării în vigoare a tarifului aprobat de către ANRE. Precizăm că, tariful este aprobat de către Comitetul de Piață al ENTSO-E în timpul anului cu intrare în vigoare de la începutul anului, iar ANRE nu poate aproba o dată de intrare în vigoare retroactivă.
5. Alte informații	

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de reglementare

<p>1. Impactul macroeconomic</p> <p>a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei</p> <p>b) impactul asupra operatorilor economici</p> <p>c) impactul asupra consumatorilor/ clienților finali (variații de preț sau altele asemenea)</p>	<p>Noua Metodologie de stabilire a tarifului pentru achiziția serviciilor de sistem conduce la asigurarea unui cadru de reglementare corelat cu cel național, la evitarea unor corecții semnificative și la simplificarea modului de calcul al tarifului și al corecțiilor.</p>
<p>2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat</p>	<p>Nu este cazul.</p>
<p>3. Impact asupra mediului de afaceri</p>	<p>Nu este cazul.</p>
<p>4. Implicații sociale</p>	<p>Nu este cazul.</p>
<p>5. Impact asupra mediului</p>	<p>Nu este cazul.</p>
<p>6. Alte informații</p>	<p>Nu este cazul.</p>

Secțiunea a 4-a – Mențiuni privind impactul financiar preconizat asupra bugetului ANRE
Nu este cazul.

Secțiunea a 5-a - Efectele proiectului de act administraiv asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Abrogarea Ordinului Președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 116/2022 privind aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifului pentru achiziția serviciilor de sistem, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 936 din 23 septembrie 2022.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul.
3. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
4. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a - Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act administrativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale de specialitate și operatori economici din domeniu	În vederea respectării principiilor transparenței decizionale, stabilite prin dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, ANRE supune procesului de consultare publică <i>proiectul de Ordin privind aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifului pentru achiziția serviciilor de sistem și modificarea art. 3 alin. (2) din Anexa la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei privind piața de energie electrică nr. 46/2016 pentru aprobarea Contractului-cadru pentru utilizarea Sistemului electroenergetic național pentru schimburile de energie electrică programate cu țările perimetrice, între Compania Națională de Transport al Energiei Electrice "Transelectrica" - S.A. și beneficiar și a Anexei 1 la Contractul cadru aprobat prin Ordinul la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei privind piața de energie electrică nr. 46/2016.</i>
2. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități	Nu este cazul.
3. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Nu este cazul.
4. Alte informații	

În considerarea celor menționate, precum și a dispozițiilor art. 6 alin. (3) coroborate cu prevederile art. 30 alin. (1) litera c) și alin. (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, vă supunem spre analiză și aprobare *Ordinul privind aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifului pentru achiziția serviciilor de sistem și modificarea art. 3 alin. (2) din Anexa la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei privind piața de energie electrică nr. 46/2016 pentru aprobarea Contractului-cadru pentru utilizarea Sistemului electroenergetic național pentru schimburile de energie electrică programate cu țările perimetrice, între Compania Națională de Transport al Energiei Electrice "Transelectrica" - S.A. și beneficiar și a Anexei 1 la Contractul cadru aprobat prin Ordinul la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei privind piața de energie electrică nr. 46/2016.*